

REFERAT Særligt rådgivende udvalg for det dansk-tyske samarbejde d. 05-05-2026

Mødedato Tirsdag d. 05. maj 2026 kl. 09:30

Mødested Mødeværelse 4

Mødedeltagere Bo Libergren, V, Mette Bossen Linnet, V, Kim Lund, DD, Poul Erik Jensen, A

Indholdsfortegnelse

Møde med generalkonsul Annette Lind #.....	3
Indledende drøftelse af ny dansk-tysk strategi #.....	4
Drøftelse af kommissorium for arbejdet med dansk-tysk kulturfestival #.....	6
Opfølgning på budgetforlig 2026 vedr. Region Sønderjylland-Schleswig #.....	8
Orientering om nyt Interreg-program Deutschland-Danmark: Drøftelse i programpartnerkredsen #..	9
Bilateralt samarbejde mellem Region Syddanmark og delstaten Slesvig-Holsten #.....	10
Godkendelse af årsplan 2026 #.....	11
Eventuelt.....	12
Næste møde.....	13
Underskriftsside.....	14

Punkt 1: Møde med generalkonsul Annette Lind #

24/2823

Resumé

Udvalget får besøg af den danske generalkonsul i Flensborg, Annette Lind. Der drøftes sager af gensidig interesse vedrørende det dansk-tyske samarbejde.

Sagsfremstilling

Siden 1. marts 2024 har Annette Lind været dansk generalkonsul i Flensborg. Hun har markeret sig i en række spørgsmål af interesse for grænseregionen. Der har udviklet sig et godt samarbejde mellem Annette Lind og Region Syddanmark.

Generalkonsulen er en del af udenrigsministeriets organisation og fungerer som statens repræsentant i Sydslesvig. Dette gælder ikke mindst vedr. den danske stats kontakter til det danske mindretal syd for grænsen.

Annette Lind har tidligere været gæst ved et møde i det særlige rådgivende udvalg for dansk-tysk samarbejde, nemlig den 3. maj 2024. I december 2024 afholdt udvalget sit møde på generalkonsulatet i Flensborg, hvor der samtidig var møder med både generalkonsulen og repræsentanter for mindretalsorganisationer. I forbindelse med sundhedsreform 2024 deltog Annette Lind i møder på Christiansborg, hvor Region Syddanmarks fremtidige deltagelse i det dansk-tyske samarbejde blev drøftet.

Der er ikke på forhånd aftalt bestemte emner til drøftelse. Alle emner af interesse for udvalget kan bringes op, herunder f.eks. Region Syddanmarks arbejde med ny strategi for dansk-tysk samarbejde, samarbejdet i Region Sønderjylland-Schleswig, det kommende Interreg-program og arbejdet med at skabe en dansk-tysk kulturfestival.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Særligt rådgivende udvalg for det dansk-tyske samarbejde den 05-05-2026

Til orientering.

Punkt 2: Indledende drøftelse af ny dansk-tysk strategi #

26/8015

Resumé

Der gives en orientering om status på arbejdet med strategien for Region Syddanmarks dansk-tyske samarbejde med henblik på en drøftelse af mulige temaer i den dansk-tyske strategi.

Sagsfremstilling

Det fremgår af budgetaftale for 2026, at Udvalget for miljø, mobilitet og uddannelse skal forelægge et forslag til strategi for dansk-tysk samarbejde for det nye regionsråd. Strategien skal danne rammen for og prioriteringen af regionens dansk-tyske samarbejde i indeværende valgperiode.

Der er udarbejdet et kommissorium for strategien, som blev godkendt på regionsrådsmødet den 23. marts 2026. Kommissoriet er vedlagt som bilag.

Det følger af kommissoriet, at den særlige repræsentant for det dansk-tyske samarbejde og Det særlige rådgivende udvalg for dansk-tysk samarbejde skal spille en væsentlig rolle i arbejdet med strategien.

Processen for arbejdet med strategien består af tre faser, som tidsmæssigt overlapper hinanden:

- Introduktion til arbejdet med dansk-tysk samarbejde.
- Dialog med samarbejdspartnere.
- Udarbejdelse af forslag til strategien.

Administrationen introducerede arbejdet med det dansk-tyske samarbejde på mødet i Udvalget for miljø, mobilitet og uddannelse den 26. februar 2026 og på mødet i det særlige rådgivende udvalg den 10. marts 2026.

Som næste skridt i processen for arbejdet med strategien, har den særlige repræsentant for det dansk-tyske samarbejde været i dialog med udvalgte samarbejdspartnere.

Den særlige repræsentant for det dansk-tyske samarbejde vil på mødet orientere om drøftelsernes indhold.

Indstilling

Det indstilles,

At Det særlige rådgivende udvalg for dansk-tysk samarbejde tager orienteringen til efterretning og drøfter mulige temaer i den dansk-tyske strategi.

Beslutning i Særligt rådgivende udvalg for det dansk-tyske samarbejde den 05-05-2026

Udvalget tog orienteringen til efterretning og drøftede mulige temaer i den dansk-tyske strategi. De faldne bemærkninger indgår i det videre arbejde.

Bilag

Kommissorium for dansk-tysk strategi 2026

Punkt 3: Drøftelse af kommissorium for arbejdet med dansk-tysk kulturfestival #

25/59251

Resumé

Forslag til kommissorium for dansk-tysk kulturfestival forelægges udvalget med henblik på, at udvalget drøfter kommissoriet og med indstilling om at bakke op om, at kommissoriet behandles positivt i Udvalget for miljø, mobilitet og uddannelse.

Sagsfremstilling

I budgetaftalen for 2026 besluttede regionsrådet at prioritere 0,5 mio. kr. til at undersøge, om der er grundlag for at skabe en dansk-tysk kulturfestival sammen med andre partnere i grænseregionen. Baggrunden var blandt andet, at flere aktører i det dansk-tyske samarbejde har luftet mulighederne for at etablere et dansk-tysk folkemøde, herunder bl.a. Grænseforeningen. Regionsrådet noterede sig også villig til at drøfte yderligere finansiering, såfremt der viser sig at være et grundlag for at igangsætte en dansk-tysk kulturfestival.

Administrationen har udarbejdet et udkast til kommissorium, der sætter rammerne for arbejdet med at undersøge grundlaget for en dansk-tysk kulturfestival. I forbindelse med udarbejdelse af kommissoriet har administrationen været i uformel dialog med en række relevante parter.

Kommissoriet fremlægges nu til drøftelse med henblik på behandling i Udvalget for miljø, mobilitet og uddannelse på mødet den 18. maj 2026 og godkendelse i regionsrådet den 22. juni 2026.

Af kommissoriet fremgår det blandt andet:

- At undersøgelsen skal have et tydeligt dansk og tysk perspektiv og sikre en belysning af behov og potentialer på begge sider af grænsen.
- At der nedsættes en arbejdsgruppe, der sammensættes med aktører på tværs af regionen og den dansk-tyske grænse - overvejende af administrative og faglige repræsentanter med relevant kulturfaglig indsigt.
- At der via ekstern konsulent skal udarbejdes en rapport med generelle anbefalinger om en dansk-tysk kulturfestival, herunder overvejelser om den evt. videre proces.
- At arbejdsgruppen skal bidrage med perspektiv og sparring i forbindelse med udarbejdelse af tilbudsindhentningsmaterialet samt fungere som sparringsgruppe i

udarbejdelse af rapporten.

Administrationen uddyber arbejdet med kommissoriet på mødet.

Indstilling

Det indstilles,

At udvalget drøfter kommissoriet og bakker op om, at kommissoriet behandles positivt i Udvalget for miljø, mobilitet og uddannelse.

Beslutning i Særligt rådgivende udvalg for det dansk-tyske samarbejde den 05-05-2026

Udvalget drøftede kommissoriet og bakker op om, at kommissoriet behandles positivt i Udvalget for miljø, mobilitet og uddannelse.

Bilag

Kommissorium dansk-tysk kulturfestival

Punkt 4: Opfølgning på budgetforlig 2026 vedr. Region Sønderjylland-Schleswig #

26/2688

Resumé

Der gives en orientering om status på opfølgning af budgetforlig 2026 vedrørende Region Sønderjylland-Schleswig.

Sagsfremstilling

Det fremgår af budgetaftalen for 2026, at

”Region Sønderjylland-Schleswig (RSS) gennem en årrække har vist sin relevans i det grænsenære dansk-tyske samarbejde. Det gælder særligt vedrørende rådgivning om grænsependling og udvikling af kulturtilbud på begge sider af grænsen.

Region Syddanmark har efter Sundhedsreformen 2024 fortsat mulighed for at medfinansiere samarbejdet i RSS. I 2026 vil Region Syddanmark derfor, ligesom i 2024 og 2025, bidrage til RSS med 1,925 mio. kr. Det svarer til 73 pct. af det bidrag, de danske partnere giver til organisationen. Vi ønsker i forlængelse heraf, at der arbejdes for, at der indgås en flerårig aftale om parternes medlemsbidrag til RSS der er p/l-reguleret, hvis det er muligt at aftale dette med kommunerne og vores tyske samarbejdspartnere. Vi ønsker også, at samarbejdet i RSS skal udvikle sig i lyset af de ændrede rammevilkår som følge af sundhedsaftalen, herunder at der er bedre sammenhæng mellem parternes bidrag, deres ønsker til indsatser og de opgaver RSS løfter”.

Med udgangspunkt i ovenstående har administrationen taget kontakt til de sønderjyske kommuner for at drøfte perspektiver på samarbejdet i Region Sønderjylland-Schleswig.

Der vil på mødet blive orienteret om status.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Særligt rådgivende udvalg for det dansk-tyske samarbejde den 05-05-2026

Til orientering.

Punkt 5: Orientering om nyt Interreg-program Deutschland-Danmark: Drøftelse i programpartnerkredsen #

26/3598

Resumé

Der orienteres om status på drøftelser i programpartnerkredsen for Interreg 7A Deutschland-Danmark 2028-2034.

Sagsfremstilling

I forventning om, at der i perioden 2028-2034 vil komme et tilskud fra EU til et nyt Interreg-samarbejde mellem Danmark og Tyskland, er der startet en drøftelse i programpartnerkredsen om de forhold, der skal afklares.

For Region Syddanmark tager drøftelsen udgangspunkt i det positionspapir, som regionsrådet vedtog 24. november 2025. Positionspapiret er vedlagt.

Mens en række forhold først kan afklares, når der er enighed om det fælles europæiske budget for perioden 2028-2034, og når endelige, eller næsten endelige, forordninger for Interreg-programmet foreligger, så er der andre forhold, som det primært er op til programpartnerkredsen at afklare.

Til brug for den mere interne debat i programpartnerkredsen er der udarbejdet et notat med anbefalinger til drøftelse. Hensigten bag anbefalingerne er at fremme et dynamisk samarbejde og en tillidsbaseret administration. Det nuværende program fungerer godt i mange henseender, men opfattes også af mange brugere som administrativt tungt. Noget skyldes EU-regler, mens andet skyldes håndtering regionalt. Notatet er vedlagt.

På programpartnermødet på tysk side onsdag den 15. april 2026 stod det klart, at tysk side ikke var klar til at mødes med dansk side, hvilket medførte at et planlagt møde i det dansk-tyske formandskab for Interreg-udvalget den 20. april blev aflyst.

På mødet orienteres om status.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Særligt rådgivende udvalg for det dansk-tyske samarbejde den 05-05-2026

Til orientering.

Bilag

Region Syddanmarks holdningspapir om Interreg 2028-2034.pdf

Anbefalinger til drøftelse i programpartnerkredsen for Interreg 7A Deutschland-Danmark. .pdf

Punkt 6: Bilateralt samarbejde mellem Region Syddanmark og delstaten Slesvig-Holsten #

24/3280

Resumé

Det bilaterale samarbejde mellem Region Syddanmark og delstaten Slesvig-Holsten står foran en fornyelse. Det drøftes, hvordan og hvornår dette bedst kan arrangeres.

Sagsfremstilling

Region Syddanmark har siden sin oprettelse haft et tæt samarbejde med delstaten Slesvig-Holsten. Det tematiske fokus i samarbejdet har været skiftende.

I 2021 underskrev ministerpræsident Daniel Günther og regionsrådsformand Stephanie Lose en fælles erklæring om fornyelse af regionalt samarbejde mellem delstaten Slesvig-Holsten og Region Syddanmark. Den er fortsat gældende, men de underliggende handlingsplaner er ikke blevet fornyet siden 2023-2024 planen. Dette skyldes usikkerhed som følge af sundhedsreformen i Danmark.

I 2026 har delstaten 25-års jubilæum for sin første samarbejdsaftale med en regional organisation i Danmark. I 2001 blev der lavet en aftale med Sønderjyllands Amt. Dette samarbejde overtog Region Syddanmark i 2027.

Tirsdag den 21. april 2026 deltog regionsrådets særlige repræsentant for dansk-tysk samarbejde, Mette Bossen Linnet, i et møde i Kiel med bl.a. europaminister Cornelia Schmachtenberg fra delstaten. Der orienteres fra dette møde.

I løbet af 2026 markerer delstaten ved forskellige arrangementer, at det i år er 80 år siden delstaten blev oprettet. Det skete i 1946 som en del af reorganiseringen af Tyskland efter 2. verdenskrig.

På denne baggrund drøftes, hvordan den bilaterale samarbejdsrelation bedst muligt kan fornyes og hvordan der med fordel kan kommunikeres herom.

Indstilling

Det indstilles,

at udvalget drøfter sagen.

Beslutning i Særligt rådgivende udvalg for det dansk-tyske samarbejde den 05-05-2026

Udvalget drøftede sagen. De faldne bemærkninger indgår i det videre arbejde.

Punkt 7: Godkendelse af årsplan 2026 #

26/5930

Resumé

Der forelægges forslag til årsplan 2026, herunder møder med samarbejdspartnere. Det indstilles, at forslaget godkendes.

Sagsfremstilling

Der er vedlagt årsplan for 2026 over sager, herunder møder med samarbejdspartnere, som på nuværende tidspunkt forventes forelagt udvalget i løbet af året.

Årsplan 2026 kan blive ændret som følge af løbende sager, nye, aktuelle problemstillinger, ønsker fra udvalgets side m.v.

Indstilling

Det indstilles:

At udvalget godkender årsplan 2026.

Beslutning i Særligt rådgivende udvalg for det dansk-tyske samarbejde den 05-05-2026

Indstillingen blev tiltrådt.

Bilag

Årsplan 2026

Punkt 8: Eventuelt

26/5930

Beslutning i Særligt rådgivende udvalg for det dansk-tyske samarbejde den 05-05-2026

Intet.

Punkt 9: Næste møde

26/5930

Sagsfremstilling

Næste møde er fredag den 2. oktober 2026 kl. 09.30-11.30 i regionshuset.

Mødeplanen for resten af 2026 er:

- Fredag den 11. december 2026 kl. 09.30-11.30.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Særligt rådgivende udvalg for det dansk-tyske samarbejde den 05-05-2026

Næste møde er fredag den 2. oktober 2026 kl. 09.30-11.30 i regionshuset.

Punkt 10: Underskriftsside

26/5930